

เทศน์เช้า วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เข้าสังเสริมพุทธศาสนานะ เวลาสังเสริมพุทธศาสนาอยากให้เราเข้าวัดเข้าวา อยากให้สังกรรมเย็นเป็นสุขใจ ถ้าเราอยู่ในสังคมที่ร่มเย็นเป็นสุข เหมือนปลา ปลาถ้าอยู่ในน้ำที่อุดมสมบูรณ์ น้ำไม่เน่าเสีย ปลานั้นจะมีความสุขมาก เวลานั้นมันเน่าเสีย ปลามันช็อกน้ำนะ ปลามันตาย

ฉะนั้น เวลาเราสังเสริมพุทธศาสนาต้องให้คนมีศีลธรรม ศีลธรรม จริยธรรม จิตใจเขาจะได้เป็นจิตใจสาธารณะเพื่อไม่เห็นแก่ตัว ความเห็นแก่ตัวทำให้สังคมเบียดเบียนกัน ถ้าสังกรรมเย็นเป็นสุขเราก็มีความสุขด้วย ฉะนั้น สังเสริมพุทธศาสนา ถ้าคนเข้ามาสังเสริมพุทธศาสนา แต่เวลาหลงตาท่านบอกนะ นีศาสนาประจำชาติ ท่านบอกว่า “ศาสนาประจำใจ” สังเสริมพุทธศาสนาเราต้องสังเสริมหัวใจของเรา

เขาสังเสริมพุทธศาสนา เห็นไหม เพื่อให้ความร่มเย็นเป็นสุขในสังคม สังกรรมเย็นเป็นสุขขนาดไหน ถ้าจิตใจของเราไม่พัฒนาขึ้นมา เราก็เวียนเกิดเวียนตายเป็นแบบนั้น จิตใจของเรา ถ้าจิตใจของเราสังเสริมพุทธศาสนา นี่เวลาเราทำบุญกุศล สิ่งที่ทำบุญกุศลเราจะบอกว่าเราจะไม่มีความ สิ่งที่เราจะไปวัดไปวา เวลาจะหาได้ยากมาก เพราะเราต้องทำหน้าที่การงาน

หน้าที่การงานนี้แหละ ถ้าหน้าที่การงานเพื่อโลก เพื่อความมั่นคงของชีวิต ถ้าความมั่นคงของชีวิตแล้ว พอชีวิตมั่นคงขึ้นมาแล้ว ทุกอย่างสมบูรณ์พูนสุขแล้ว จิตใจนี้มันก็จะว่าเหว่ แล้ว จิตใจว่าเหว่ จิตใจจะหาที่พึ่งได้อย่างไร? ถ้าจิตใจจะหาที่พึ่ง จิตใจต้องแสวงหาธรรมะไป

ธรรม เห็นไหม ธรรมโสดเป็นสิ่งทีใจต้องการ จะมั่งมีศรีสุข ทุกข์จนเข็ญใจขนาดไหน ถ้าจิตใจมันเป็นธรรมนะมันจะหาโอกาสของมัน มันเป็นเวลาของมัน เราทำงานอยู่ ถ้าเรามีเวลาว่างขึ้นมาเราก็ดูแลใจของเรา ถ้าดูแลใจของเรานะเราจะไม่เครียด ชีวิตจะไม่เบียดเบียนตนเอง จนเกินไปนัก แต่ถ้าจิตใจมันอันตื้นนะ ทำสิ่งใดมันมีแต่ความทุกข์ร้อนไปหมดแหละ

ฉะนั้น สิ่งที่เราบอกว่าเราไม่มีเวลาๆ คำว่าไม่มีเวลา เห็นไหม ส่งเสริมพุทธศาสนาเราก็ทุกอย่างสมบูรณ์หมดแล้ว ทุกคนบอกเราเป็นคนดีแล้ว ทำไมเราต้องไปวัดไปวา ความดีของเราไง คุณดีก็มันทำความดีของมัน มันต้องการให้ผู้ใหญ่ชมมัน แล้วพอมันทำความดีของมัน ผู้ใหญ่บอกว่าทำยังไม่ดี เด็กมันก็ต้องมีความน้อยใจเป็นธรรมดา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าหัวใจของเรา เห็นไหม มันระดับของท่าน ระดับของศีล ระดับของการภาวนา เราทำบุญกุศลมาขนาดไหน บุญกุศลทำให้เราประสบความสำเร็จ ประสบความสำเร็จในชีวิต นี่ประสบความสำเร็จความสมบูรณ์ในชีวิตนะ เวลาเราต้องพลัดพรากมันยิ่งอาลัยอาวรณ์นะ มันยิ่งโหยหา ความโหยหาอย่างนี้มันยึดติดไปหมดเลย แต่ถ้าเราประสบความสำเร็จ ชีวิตนี้มันเป็นเรื่องของบุญกุศล มันเป็นอามิส แต่ถ้าจิตใจของเราเนะเราพัฒนาของเราขึ้นมา ถ้าเราพัฒนาของเราขึ้นมา นี่มันมีเหตุมีผลของมันนะ มันเข้าใจของมัน

สตูปาทิเสสนิพพาน ผู้ที่สิ้นกิเลสแล้ว นี่ขั้น ๕ เป็นภาวะ ชีวิตนี้เป็นภาวะ ภาวะ หเว ปัญจักขันธา ขั้นเป็นภาวะ ขั้นคืออะไร? รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ สิ่งที่เป็นความรู้สึก ความนึกคิดเป็นภาวะทั้งนั้นแหละ มันไม่ใช่ตัวธรรมดา ตัวธรรมดามันสละทั้งหมดแล้ว แต่มันต้องอาศัยกันอยู่ อาศัยกันอยู่เพราะเหตุใด? อาศัยกันอยู่เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ใช่ไหม? เราเกิดเป็นมนุษย์ ธรรมดาของมนุษย์มีธาตุ ๔ และขั้น ๕ นี่สัญชาตญาณของมนุษย์เลย

ทีนี้สัญชาตญาณของมนุษย์มันแบ่งแยกไม่เป็น มันแยกไม่ได้ มันทำความเข้าใจไม่ได้ แต่เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเข้าไป เขาพิจารณาของเขา เขาปล่อยวางของเขา เวลามันขาด เห็นไหม ขั้น ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ขั้น ๕ เป็นพระโสดาบัน ขั้น ๕ ไม่ใช่ทุกข์ ทุกข์ไม่ใช่ขั้น ๕ ขั้น ๕ ไม่ใช่เรา ความรู้สึกนึกคิดนี้ไม่ใช่เราทั้งหมดแหละ ไม่ใช่เรา อยากรู้ถึงไม่ใช่เรา? เราปล่อยวางของเราได้อย่างไร?

นี่มันปล่อยวางเข้ามา ปล่อยวางจนมันพ้นจากทุกข์ไป มันถึงเป็นภาวะไร ภาวะเพราะว่าสิ่งที่มันมีอยู่ไง เราเกิดมามีธาตุ ๔ และขั้น ๕ อย่างเช่นเราเกิดมามีร่างกาย เราก็ต้องดูแลรักษาของเราไป เราก็รู้อยู่แล้วว่าถึงเวลาแล้วเราต้องพลัดพรากจากไป แต่ในปัจจุบันนี้เรายู่กับเขา เราจะให้เขาเจ็บไข้ได้ป่วยให้กดดวงใจเราไหม? เราเป็นผู้ที่ฉลาดใช่ไหม? เราก็อยากให้เราร่างกายแข็งแรง เพื่อจิตใจของเราอยู่ในร่างกายนี้ด้วยความอบอุ่น ด้วยความสุขชั่วคราว ด้วยความสุขชั่วคราวนะ

นี่ไงสุปาภิเสสนิพพานก็เหมือนกัน เพราะว่าสิ้นกิเลสแล้ว แต่มันก็อาศัยขันธ ๕ นั้นอยู่กับเรา เพราะ เพราะขันธ ๕ นี้มันสื่อสารใจ สื่อสารกลับไป เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ เทศนาว่าการว่าอะไร? เทศนาว่าสิ่งใด? เทศนาว่าการโดยสื่อกับสังคมของโลกอย่างไร? มันก็อาศัยที่โลก สังคมโลกเขามีอยู่สื่ออยู่อย่างนั้น แต่เวลาสิ้นไป เวลาตายไป อนุปาภิเสสนิพพานไม่มีอะไร สื่อปาภิเสสนิพพานคือพระอรหันต์ที่มีชีวิตอยู่ อนุปาภิเสสนิพพานคือพระอรหันต์ที่สิ้นชีวิตไปแล้ว สิ้นชีวิตไปแล้วมันจบแล้ว

มารเอ๋ย เห็นไหม นี่พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลเวลาสิ้นกิเลสไป มารตามหานะ คู้ยเจี้ยค้นหาจนฝุ่นตลบไปทั่วจักรวาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “มาร เธอไม่ต้องหาหรรอกหาไม่เจอหรรอก เธอหาลูกศิษย์ของเราไม่เจอ เพราะลูกศิษย์ของเราพ้นจากกิเลสไปแล้ว พ้นจากสถานะภวาสวะ ภพไปแล้ว หาอย่างไรก็ไม่เจอ”

แต่ถ้ามันมีอยู่ เห็นไหม อย่างเรามันมีอยู่ ความรู้สึกของเรามันมีอยู่ มันไม่ต้องไปค้นหาหรรอก มารมันชี้หัวอยู่ มารมันนั่งอยู่บนหัวใจของเราอยู่แล้ว นี่เราต้องมีพื้นดิน มีสถานที่เป็นที่อยู่อาศัย มีบ้านเรือนที่อยู่อาศัย มารมันอาศัยภวาสวะ อาศัยภพ อาศัยสถานที่ในหัวใจของสัตว์โลกเป็นที่อยู่อาศัย ถ้าที่อยู่อาศัย พอเราทำลายอวิชชา ทำลายภวาสวะ ทำลายภพทั้งหมดแล้ว มันไม่มีสถานที่ มันสูญสิ้นไปหมด

สูญมีไง พอสูญมี ถ้าสูญไม่มี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการอยู่นั้นอะไร? ๔๕ ปีที่พระพุทธเจ้าเทศนาว่าการสั่งสอนอยู่นั้นมันอะไร? มันสูญมี แต่มีอย่างไร? นี่ไงมีเหมือนไม่มี ไม่มีเหมือนมี มันถึงเข้าใจได้ยาก แต่เข้าใจได้ยากขนาดไหน ถ้าเราพัฒนาของเราขึ้นมา ใจของเราเราปรารถนาตรงนี้ไง

เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ พุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองอีกหนหนึ่งกึ่งกลางพุทธศาสนา เพราะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านมารี้อ่อนของท่าน ท่านทำประสบความสำเร็จของท่าน แล้วท่านวางข้อวัตรปฏิบัติ คำว่า “ข้อวัตรปฏิบัติ” คือวิธีการ ถ้าไม่มีวิธีการ เราจะสืบค้นเข้าไปสู่ความจริงนั้นได้อย่างไร? ถ้าวิธีการที่วางไว้ เราอาศัยวิธีการนั้น แต่ในปัจจุบันนี้เราไปคิดวิธีการกัน แล้วก็เอาวิธีการนี้มาได้เถียงกันว่าวิธีการของใครถูกต้อง?

วิธีการก็คือวิธีการใช้ไหม? วิธีการอย่างไรมันตรงกับจิต คนนั้นก็พอใจ พอใจเพื่ออะไร? พอใจเพื่อให้จิตมันสงบระงับเข้ามา เพราะจิตมันวิปัสสนาเข้ามามันจะมีปัญญาของมันเข้ามา แล้วพอปัญญามันเกิดขึ้น มันจะรู้ว่าภาวนามยปัญญาเป็นแบบใด

นี่ภาวนามยปัญญา ปัญญาที่จดจารึกไม่ได้ สุตมยปัญญาคือปัญญาการศึกษา จินตนาการ ทุกคนจินตนาการได้ พอจินตนาการนี้เขียนเป็นทางวิชาการว่าจินตนาการไม่มีเหตุผลรองรับ แต่เวลามันเป็นภาวนามยปัญญา สิ่งที่มีมันเป็นมรรคญาณ สิ่งที่เป็นความจริง ภาวนามยปัญญามันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร? พอเวลาเขียนขึ้นมามันก็เป็นทฤษฎี เป็นปริยัติ พอเป็นปริยัติมันเป็นสุตมยปัญญาเราก็ไปศึกษากัน ศึกษากันนี่ก็เป็นวิธีการ แล้วก็เอาวิธีการมาได้แย้งกัน

คำว่าวิธีการ สิ่งที่เราศึกษากันนี่เป็นวิธีการ แต่เวลาประสบความสำเร็จขึ้นมา นี่ไงปัจเจกตั้ง สันติภุมิโก นี่จิตใจมันพัฒนาอย่างนี้นะ เรามองโลกมองด้วยความร่มเย็นเป็นสุข เห็นไหม คุณใช้เวลาเขามาเริ่มสนใจพุทธศาสนากันไปปฏิบัติตนเป็นพุทธมามกะ แต่ของเรา เรามีพระพุทธพระธรรม พระสงฆ์ มีแก้วสารพัดนึกในหัวใจของเราอยู่แล้ว พุทธมามกะคือปฏิบัติตนว่าเราจะเชื่อฟัง แต่ถ้าเราศรัทธาของเราแล้ว เราเปิดหัวใจของเรา ถ้าเปิดหัวใจของเรา นี่เวลาจิตใจเราพัฒนา เราเป็นผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ทุกคนมองเด็กแล้วก็เข้าใจเด็ก เด็กต้องการสิ่งใด เด็กทำอะไรใด เรามองเด็กเราจะเข้าใจเด็กหมดเลย

จิตใจก็เหมือนกัน จิตใจถ้าเรายังไร้เดียงสา ไร้วุฒิภาวะ นี่เราก็บอกว่า อู้อู้อู ทำบุญก็ลำบาก เนาะ นี่ก็ลำบากเนาะ นี่มันลำบาก มันอึดอัดขัดข้องไปหมดทุกอย่างเลย เพราะกิเลสมันหยาบ กิเลสมันครอบคลุมหัวใจอยู่ มันยึดพื้นที่ไว้หมดเลย แต่พอมีศรัทธามีความเชื่อขึ้นมา นี่ศรัทธาของเรา ศรัทธา อจลศรัทธา ถ้าเป็นอจลศรัทธาอะไรสิ่งใดจะขวางไม่ได้เลย มันหาทางออกไปทั้งนั้นแหละ พอมันไปของมัน นี่กิเลสมันกลัวแล้ว กิเลสมันกลัว มันเริ่มหลบเริ่มซ่อน เริ่มหลบซ่อนเราก็มีสติมีปัญญาของเรา เราจะเริ่มภาวนาของเรา

นี่เวลาทำบุญกุศลด้วยอามิส เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานนะ “อานนท์ เธอบอกเณรนะ ให้บูชาเราด้วยปฏิบัติบูชาเถิด อย่าบูชาด้วยอามิสบูชาเลย”

สิ่งที่เราทำอยู่นี่เป็นอามิสบูชา อามิสคือวัตถุ เราบูชาวัตถุเรายังกระเสือกกระสนกันขนาดนี้ แต่เราปฏิบัติบูชาเถิด ปฏิบัติบูชาเถิด เห็นไหม เวลาเรานั่งสมาธิ เราเดินจงกรม นี่เราปฏิบัติบูชา ปฏิบัติบูชานี้มีคุณมหาศาล คุณมหาศาลเพราะอะไร? นี่เวลาผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต

พอจิตมันสงบเข้ามามันก็เห็นร่มเงาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช่ไหม? นี่จิตสงบนะ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี เวลาจิตสงบเข้ามาแล้ว อ้อ! มันสงบอย่างนี้เอง มันเป็นอย่างนี้เอง นี่เราเห็นช่องเห็นทาง

เวลาประพาศปฏิบัติขึ้นไป เวลาเกิดปัญญาขึ้นมามันเริ่มชำระ มันสะสางขึ้นมา อ้อ! เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ เห็นไหม เขาก็ปฏิญาณตน นี้รับรองว่าเจ้าชายสิทธัตถะมีความรู้เหมือนเรา มีความรู้เสมอเหมือนเรา ให้สั่งสอนได้ สั่งสอนได้เพราะเรียนสมาบัติ ๘ กับอาฬารดาบส อุทกดาบส นี้มีความรู้เท่าเรา มีความรู้เสมอเรา แต่พระพุทธเจ้าว่า อืม นี่ความสุขอย่างนั้นไม่เอา

พอไม่เอา พอวันวิสาขบูชา นี่มานั่งภาวนาของตน พอภาวนาของตน พอเกิดปัญญาขึ้นมา นี่มัน อ้อ อ้อเลยนะ เวลาติดอยู่กับเขาติดอย่างไร? เวลาอยู่กับเขา เขาส่งเสริม เขายอมรับสถานะแล้ว โลกเขายอมรับกัน นี่ไม่เอาๆ เวลาเกิดปัญญาขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้อะไร? พอรู้อะไรเข้ามา นี่มันพัฒนาเข้ามา ตั้งแต่บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณ อาสวักขยญาณมันชำระกิเลสอย่างไร? เวลามันชำระมันฆ่ากิเลส มันทำขึ้นมามันเห็นชัดของมัน

นี่ภาวนามยปัญญาไง มันเป็นส่วนตนส่วนใด ส่วนตนส่วนตนว่าการศึกษาที่เราศึกษาจากครูบาอาจารย์มา นี่เป็นการศึกษา เป็นสุดมยปัญญา เวลามันเกิดขึ้นมันทำเหมือนเลย คนๆ นี้ก็ทำงานอย่างนี้ เราก็ทำงานเหมือนเขา ทำไมผลตอบสนองไม่เหมือนกัน? มันไม่เหมือนกันเพราะอะไร? ไม่เหมือนกันเพราะว่ากาลเทศะ

เวลาคนที่เขาบุกเบิกขึ้นมา งานที่ไม่มีใครทำขึ้นมา เขาบุกเบิกขึ้นมา เขาคิดสิ่งเทคโนโลยีต่างๆ ขึ้นมา เขายาย เขาร้าเขารวยหมดเลย เราไปทำเลียนแบบเขา ไปทำนี่ติดคุกหมดเลย เพราะเขาบอกว่าไม่ได้ สิทธิของเขา แต่เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเป็นเรื่องของหัวใจ เป็นเรื่องของหัวใจ เห็นไหม นี่ใครจะควักหัวใจออกมาให้ใครดู? ใครจะควักความทุกข์ความยากออกมาให้เราดู แต่เวลามันสุขมันทุกข์ขึ้นมา คนๆ นั้นรู้ได้

นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเป็นสากลใจ เป็นสากลว่าทุกคนปรารถนา แล้วมันซื้อขายแลกเปลี่ยนไม่มี นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าเป็นผู้ชี้ทางเท่านั้น เราจะต้องเป็นผู้กระเสือกกระสน เพราะความสุขอย่างนี้มันไม่ใช่ความสุขแบบว่าเสพด้วยวัตถุ พอเสพด้วยวัตถุนี้อามิส

“อานนท์ เรอบอกเขานะให้ปฏิบัติบูชาเถิด อย่าบูชาด้วยอามิสบูชาเลย”

อามิสบูชา เห็นไหม คุณิคุหลวงปู่ชอบ ในประวัติหลวงปู่ชอบ ในประวัติหลวงปู่มั่น นี่เวลาอดอาหารขึ้นมา เทวดาเขาจะเอาอาหารทิพย์มาลูบให้เลยนะ นี่เวลาอดอาหารขึ้นมา ธรรมดาร่างกายมันขาดอาหารมันก็ต้องหิวโหยเป็นธรรมดา แต่เวลาผู้ที่เห็นมรรคเห็นผลที่ยังต้องเอาคุณสมบัติข้างหน้า นี่สิ่งนี้เป็นเรื่องเล็กน้อย เราอดอาหารเพื่อให้ร่างกาย ให้ธาตุขันธ์ คือให้ร่างกายไม่ทับจิต คือไม่ให้พลังงานมันเหลือใช้ ให้มันเบา มันสบาย ให้จิตมันมีโอกาสที่มันจะมีอิสรภาพ โอกาสที่มันไม่มีสิ่งใดจะไปกกด่วงมัน มันจะได้ปัญญาของมันด้วยความคล่องตัว มันจะใช้ปัญญาของมันด้วยความสะดวกของมัน นี่คือภาวนามยปัญญา เห็นไหม แต่เทวดาเห็นแล้ว สงสารจะเอาอาหารทิพย์มาลูบให้ ลูบให้ไม่ได้ ไม่ได้

นี่ไงหลวงปู่ชอบบอก “ไม่ได้ ไม่ได้” เพราะเทวดาเขาเป็นผู้หญิง จะมาลูบไม่ได้

“ไม่มีใครเห็นหรือ ตามมนุษย์ไม่เห็น”

“ไม่เห็น แต่เรารู้”

นี่หลวงปู่ชอบท่านไม่ยอม เห็นไหม คุณิเวลาคนที่แบบว่า สิ่งที่ว่าป็นวัตถุที่เขาจะเอามาให้มีความสะดวกสบาย ไม่ต้องการๆ ถ้าไม่ต้องการเพราะเหตุใด? ไม่ต้องการเพราะเราหวังผลข้างหน้า เราหวังผลที่ดีกว่า ถ้าเราหวังผลที่ดีกว่า ความสุขอย่างนี้เราควั่นได้ งดเว้นเพื่อจะเอาความดีที่มากกว่านี้ ความดีที่ดีกว่านี้ ความดีที่มันประเสริฐกว่านี้ไง ท่านถึงมุนานะของท่าน แต่เวลาคนที่ไม่เคยประพฤติปฏิบัติเลย เริ่มเข้าวัดขึ้นมา นู่นก็ทำไม่ได้ นี่ก็ทำไม่ได้ มันลำบากไปหมดเลย แต่เวลาคนที่ปฏิบัติมาแล้วนะนั่นแหละทางเอก

หลวงปู่มั่นท่านจะส่งเสริมมาก ถ้าใครมีความเข้มแข็ง ใครมีความจริงจัง หลวงปู่มั่นท่านจะส่งเสริมเลย แต่ถ้าเป็นพวกเรานะ อู๋ย ลำบากขนาดนี้นะ อู๋ย สงสาร ขาอ่อนหมดเลยนะ เวลาเขาจะปฏิบัติกันก็จะเอาพรหมมาลูบให้ เวลาจะนั่งสมาธิจะเอาห้องแอร์มาติดให้เลย กลัวเขานั่งแล้วมันไม่เป็นสมาธิไง กลัวคนนั่งแล้วมันจะไม่เป็นปัญญา หวันวิตกไปหมดเลย

แต่ถ้าคนเขาผ่านวิกฤตมาแล้ว เหมือนทหารที่ผ่านสงคราม เขาผ่านสงครามของเขา เขารู้ว่าเล่ห์กลของการศึกมันเป็นแบบใด เล่ห์กลของการศึก ถ้ามีงไม่มีสติ มีงยับยั้งไม่ได้ มีงไป

แสดงตัวให้เขาเห็น เขาจับหมดแหละ เป็นเซลดหมดแหละ แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไป เห็นใหม่ นี่เวลาถ้าสติเราไม่พร้อม การกระทำของเราไม่สมบูรณ์กิเลสมันหัวเราะเยาะ

หลวงตาท่านบอกนะ “ถ้ากิเลสมันยังไม่ตื่นตัวขึ้นมาละ อู๋ มันทำอะไรดีไปหมดเลย เวลากิเลสมันงัวเงียขึ้นมาละล้มเลย หมดเลย”

นี่ก็เหมือนกัน เพราะกลศึกเราแพ้เขาไป แล้วกลศึกอย่างนี้เราจะต่อสู้กับมาร ต่อสู้กับอวิชชา ต่อสู้กับความไม่รู้ในหัวใจของเรา เราจะไปต่อสู้กับมัน เวลาจะต่อสู้กับมัน มันต้องมีสติปัญญา เห็นไหม มหาสติ มหาปัญญา นี่เวลาที่มีสติปัญญา มันจะมีมหาสติ มหาปัญญา ปัญญา มันละเอียดขึ้นไปอย่างไร? คนไม่เคยปฏิบัติจะไม่รู้ว่าสติกับมหาสติแตกต่างกันอย่างไร? ปัญญา กับมหาปัญญามันแตกต่างกันอย่างไร?

เวลามันเป็นมหาปัญญาขึ้นมา เห็นไหม นี่ที่บอกว่าเวลาหลวงตาท่านพิจารณาของท่าน อสุภะ ท่านบอกนอนไม่ได้เลย เวลามันเกิดมหาปัญญาขึ้นมา มันไหลพรุนะ มันเหมือนกระแสน้ำที่มันตกจากภูเขา มันทั้งมัน โถมเข้าไปใส่นะ โอ๊ย.. มันตื่นตื่นนะ

สิ่งนี้มันเกิดมาจากไหน? สิ่งนี้มันเกิดมาจากความเก็บหอมรอมริบ เก็บมาจากความมูมานะของเรา ถ้าใครมูมานะ ใครมีการกระทำขึ้นมา มันจะส่งเสริมให้ใจนั้นพัฒนาขึ้นไปเป็นแบบนั้น ถ้าพัฒนาขึ้นมาเป็นแบบนี้ นี่ไม่ต้องสอนเลยนะ มีแต่รู้ไว้เท่านั้น เวลามันจุดติดแล้วนะ คูสิเวลาไฟป่ามันติดขึ้นมาแล้ว นี่เขาต้องเอาสารเคมีเอาน้ำขึ้นไปดับมันให้ได้นะ ดับมันเพื่อให้มันพอดีของมัน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปัญญามันหมุนนะ มหาสติ มหาปัญญามันเกิดนะ ปัญญาที่มันเกิดขึ้นมา มันทำลายขึ้นมาตกใจนะ เอ๊ะ! เอ๊ะเลย เอ๊ะขึ้นมา เอ๊ะขนาดไหนมันก็เป็นความจริง เพราะคนยังไม่เคยเจอมันต้องตื่นตื่นเป็นธรรมดา แต่ครูบาอาจารย์ท่านบอก “นั่นแหละ เดินมาทางนั้นแหละถูกแล้ว เดินมาทางนั้นแหละถูกแล้ว” โอ้เราจะไปหรือก็ละล้าละลัง ไม่กล้านะ ไม่กล้า ไม่กล้าทำอะไรทั้งสิ้น เพราะมันกลัวจะหลุดจากโลกไปไง นี่อยู่บนแผ่นดิน อยู่บนโลกใช่ไหม? หลุดหลุดจากโลกไปสิ เราไม่มีที่อยู่ทำอย่างไร?

นี่ก็เหมือนกัน เวลาสมาธิจะลงก็ไม่กล้า ปัญญาจะเกิดขึ้นมาก็ไม่กล้าแตะเลย ทั้งๆ ที่มันเกิดนะ พอรู้ว่ามันเป็นความจริง มันจะเอา.. ออ ไม่ได้หรอก นี่แหละกาล เวลากลศึกเขามีของเขา เวลาเราจะต่อสู้กับกิเลสมันมีของเรา

จะส่งเสริมพุทธศาสนาก็เห็นด้วย ความส่งเสริมพุทธศาสนา เพราะ เพราะว่าคุณเรื่องของมวลชน เรื่องของเขาวงกตก็ต้องให้เขามีหลักมีเกณฑ์ของเขา แต่เรา ถ้าเราปฏิบัติขึ้นมาแล้ว นี่สิ่งที่เราต้องหาหลักหาเกณฑ์ของเรา ถ้าเรามีหลักมีเกณฑ์ของเรา เราจะภาวนาของเราเนะ เอาใจเรารอดให้ได้ ถ้าเอาใจรอดได้แล้ว ผ่านกลศึกมา ผ่านศึกสงครามมา เขาจะเอาผู้ชำนาญการมาอบรมส่งเสริมให้นักรบของเรา ให้ทหารของเราให้มีความมั่นคง ให้มีทางวิชาการมากขึ้น

จิตใจที่ภาวนาแล้ว นี่จะเป็นที่พึ่งของสังคม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้องค์เดียวนะ เป็นครูสอนสามโลกธาตุ จิตใจของคนทีเห็นช่องเห็นทาง เห็นการประพฤติปฏิบัติแล้ว นี่จะสั่งสอน จะคอยบอกคอยแนะ คุณเวลาพระกัสสปะ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามพระกัสสปะ

“กัสสปะเอ๋ย เธอก็อายุเท่าเราคือ ๘๐ ปีเหมือนกัน เธอก็เป็นพระอรหันต์เหมือนเราด้วย ทำไมเธอต้องถือธุดงค์วัตร?”

“ข้าพเจ้าทำไว้ไม่ใช่เพื่อตัวของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าทำไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้มีคติ ได้มีแบบอย่าง ได้มีที่อ้างอิง ว่าพระกัสสปะนี้เลิศทางธุดงค์ พระกัสสปะนี้ใช้ผ้าบังสุกุลทั้งชีวิต พระกัสสปะบิณฑบาตฉันตลอดชีวิต”

ทั้งๆ ที่เป็นพระอรหันต์นะ เห็นไหม เวลาทำขึ้นมาเพื่ออนุชนรุ่นหลัง จิตใจดวงใดก็แล้วแต่ ถ้าประพฤติปฏิบัติแล้วถึงที่สุดแห่งทุกข์ มันมีประสบการณ์ใจ ประสบการณ์การกระทำ ประสบการณ์ของจิตที่มันจะพัฒนาขึ้นไปแต่ละขั้นแต่ละตอน มันชัดเจน มันถึงเป็นปัจจุัตถ์เป็นสันติปฏิญญิกอกับใจดวงนั้น แล้วถ้าใจดวงนั้นเป็นธรรมขึ้นมา ใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ใจดวงนั้นจะสอนใจดวงอื่นไม่ได้หรือ? ใจดวงนั้นจะบอกกล่าวใจดวงอื่นไม่ได้หรือ?

แล้วอย่างพวกเรา เห็นไหม มันหมักหมมอยู่ในสิ่งที่เป็นอวิชา หมักหมมอยู่กับความสกปรกของมัน แล้วใครจะบอกเรา? เวลาปฏิบัติขึ้นมาทุกคนบอกใครจะชี้แนะ? ใครจะบอก? ใครจะแก้ เหมือนคนป่วย คนป่วย หมอคนไหนจะรักษาเรา? หาแต่คนจะรักษาเรา นี่ก็เหมือนกัน ถ้า

ครูบาอาจารย์ท่านพิจารณาของท่านแล้ว ท่านมีประสบการณ์ของท่านแล้ว นั่นแหละหมอ นั่นแหละชี้นำเรา นั่นแหละจะบอกเรา

ฉะนั้น ถึงพุทธกาลศาสนาเจริญหนหนึ่ง เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านรื้อค้ำของท่านจนท่านรู้จริงของท่าน แล้วเทศน์ว่าการมา เห็นใหม่ ท่านเอาลูกศิษย์ลูกหาไว้เป็นเสาศคมภ์หลักของศาสนาพุทธเรา แล้วให้ผู้ประพฤติปฏิบัติ นี่ถ้าคนยังไม่ปฏิบัติ คนยังไม่มีเหตุมีผลในหัวใจ ฟังไม่รู้เรื่อง แล้วเห็นว่าเป็นของไร้ค่า แต่ถ้าใครประพฤติปฏิบัติขึ้นมาละ คนๆ นั้นจะเห็นคุณค่า คนหลงทางแล้วมีคนชี้ทางให้ คนนั้นจะมีคุณค่ามาก เหมือนพ่อแม่ เห็นใหม่ พ่อแม่ดูแลลูก

นี่ก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ท่านจะดูแลยิ่งกว่านั้น พ่อแม่ครูจารย์จะเป็นที่พึ่งอาศัยของเรา ถ้าศาสนาจะพัฒนา ให้พัฒนาในหัวใจของเรา เอวัง